

Motion till riksdagen

1988/89:Fi717

av Anne Wibble m.fl. (fp)

Betalningar till och från staten

Vid betalningar till och från staten är myndigheterna i princip skyldiga att använda postgirot eller riksbanken. Under senare år har det dock blivit möjligt att vid skatteuppbörd (inkomstskatt, förmögenhetsskatt, arbetsgivaravgift) betala via bank och bankgiro, varjämte riksförsäkringsverket kan betala ut barnbidrag, sjukpenning och pensioner genom insättningar direkt på bankkonto.

Emellertid kvarstår ännu att moms, punktskatter, studiemedelsavgifter och inbetalningar av räntor och amorteringar på bostadslån samt ett stort antal andra betalningar till staten måste ske via postgiro. Även återbetalning av överskjutande skatt sker fortfarande via postgiro, även om utbetalnings-avierna kan inlösas på bank.

RRV:s utredning

Vid föregående riksmöten har alltid motioner om ändrade utbetalningsrutiner avlagits med motiveringen att riksrevisionsverket (RRV) arbetade med frågan, och att resultatet av RRV:s arbete borde avvaktas innan någon ändring av nuvarande rutiner beslutades av riksdagen. Hösten 1988 lämnade RRV en PM i ärendet till staten, varför detta skäl till avslag rimligen ej längre kan utnyttjas. RRV föreslog vissa tekniska åtgärder, avsedda att förbättra statens kassahållning. Vidare diskuterades hur postgirot bör ersättas för sin förmedling av statliga betalningar. Slutligen belyste man hur bankerna och bankgirot skulle kunna medverka i utbetalningarna och inbetalningarna.

Enligt RRVs rapport fungerar dagens system inte bra. Det utnyttjar inte dagens, för skattebetalare och medborgare, bekväma och automatiska betalningssystem som finns från av bankerna skötta konton, och det medför genom den tidsfördröjning som är inbyggd i systemet räntevinster för postverket (s. k. float-intäkter). På samma sätt skapas även ränteförluster för medborgarna genom att inbetalningar via posten måste göras minst en dag i förväg för att anlända inom föreskriven tid.

Inte heller från statens synpunkt fungerar det nuvarande systemet tillfredsställande. Enligt RRV skulle statsverkets korta upplåning kunna minskas väsentligt om betalningar till statliga mottagare finge gå direkt till riksbanken utan någon omväg över postgirot.

Enligt vår uppfattning bör statens betalningsrutiner läggas upp på för staten bästa sätt. Betalning via bank/bankgiro bör därför medges utan sidoblickar på postgirots intresse av float-intäkter. Postverket kommer

därigenom att förlora intäkter som nu används för att upprätthålla god service i hela landet. Vi anser emellertid att postverkets möjligheter att bedriva sin viktiga rikstäckande verksamhet får tryggas på annat sätt än via vaktsläendet om ett omodernt betalningssystem.

Mot. 1988/89
Fi717

Den statliga löneutbetalningen

Ett avtal med PK-banken binder f.n. staten till att utbetala alla statliga löner över denna bank. Då detta avtal utlöper, bör ett anbudsförfarande tillämpas till vilket även andra, rikstäckande storbanker bör inbjudas deltaga. Pris och kvalitet på erhållna anbud bör – utan preferens för PK-banken – avgöra vilken bank som bör anförtros betalningsuppdraget i fråga.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att de ännu i kraft varande betalningsmonopolen för postgirot vid statliga in- och utbetalningar bör avskaffas,
2. att riksdagen begär att regeringen ändrar reglerna för in- och utbetalning av mervärdeskatt, punktskatter, studiemedel, betalningar på statliga bostadslån samt överskjutande skatt så att sådan betalning kan ske via bank,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att ett anbudsförfarande bör tillämpas när nuvarande avtal med PK-banken om statlig löneutbetalning löper ut.

Stockholm den 25 januari 1989

Anne Wibble (fp)

Lars De Geer (fp)

Ingela Mårtensson (fp)

Lars Leijonborg (fp)